A1 Topaic 3

10 Ag cur ball éagsúil den teaghlach in aithne

Labhairt

3

10 Ag cur ball éagsúil den teaghlach in aithne

- **Le múineadh:**
- Conas baill éagsúla den teaghlach a chur in aithne agus an aidiacht shealbhach *mo agus do.*

4

Ag cur tú féin in aithne

Conas tú féin a chur in aithne:

- Liam is ainm dom.
- Is mise Síle.

- Múinteoir: Cé tusa?
- Foghlaimeoir: Is mise Darren
  Mise Darren
  Darren is ainm dom.

5

©GaeilgegoDeo 2023

Daoine a chur in aithne dá chéile

Conas daoine a chur in aithne dá chéile:

- Seo é Liam.
- Seo í Aoife.
- Seo iad Síle agus Eoghan

6

Daoine a chur in aithne dá chéile

- Cuir an duine a thagann suas in aithne dom.

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-ND

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC

7

Daoine a chur in aithne dá chéile

- Cuir na daoine a thagann suas in aithne dom.

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-SA

Na habhaic – the dwarves

8

©GaeilgegoDeo 2023

Daoine a chur in aithne dá chéile

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC-ND

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-SA

This Photo by Unknown Author is licensed under CC BY-NC

9

Duine sa teaghlach a chur in aithne

- *Seo é mo mhac, Tomás.*
- *Seo í m'iníon, Deirdre.*
- *Seo iad mo thuismitheoirí, Pádraig agus Bríd.*

10

Duine sa teaghlach a chur in aithne

- *tuismitheoirí – mo thuismitheoirí*
- *mac – do mhac*
- *iníon – m'iníon*

11

Cad a thugann tú faoi deara?

Éist liom arís

- máthair – mo mháthair
- athair – m'athair
- deirfiúr – do dheirfiúr
- deartháir – mo dheartháir
- páistí – do pháistí
- athair – m'athair
- iníon – d'iníon

12

Cad a thugann tú faoi deara?

- Athraítear tús an ainmfhocail tar éis '**mo**' agus '**do**'.
- Cuirtear **séimhiú** ar an bhfocal má thosaíonn sé le consan:
  - *páiste – mo **ph**áiste*
  - *máthair – do **mh**áthair*

13

Cad a thugann tú faoi deara?

- Má thosaíonn ainmfhocal le guta: usaidtear "**m'**" nó "**d'**"
  - *athair – **m'a**thair*
  - *iníon – **d'**iníon*

14

©GaeilgegoDeo 2023

An aidiacht shealbhach

- máthair – mo mháthair
- athair – m'athair
- deirfiúr – do dheirfiúr
- deartháir – mo dheartháir
- páistí – do pháistí

- athair – m'athair
- iníon – d'iníon

15

- Mo mhac
- Do mhac
- A mhac (his)
- A mac (her)

- M'iníon
- D'iníon
- A iníon (his)
- A hiníon (her)

- Mo thuismitheoirí
- Do thuismitheoirí
- A thuismitheoirí
- A tuismitheoirí

16

An aidiacht shealbhach

- **mo** + **séimhiú**
- **do** + **séimhiú**
- **a** + **séimhiú**
- **a**
- **ár** + **urú**
- **bhur** + **urú**
- **a** + **urú**

Uimhireacha iolra
Níl siad déanta
againn fós

17

©GaeilgegoDeo 2023

Bileog

Ag cur ball éagsúil den teaghlach in aithne

Ceart nó mícheart A & B

18

Ceart nó Mícheart A

- Léigh na habairtí seo a leanas.
- An bhfuil siad **ceart** nó **mícheart**?
- Cuir ciorcal timpeall ar an bhfreagra ceart agus má tá sé mícheart athscríobh i gceart é.
- Mar shampla: 2. Mícheart – mo pháistí.
- Ansin, léigh na habairtí cearta amach os ard.

19

Freagraí - Ceart nó mícheart A

1. Seo é m'athair Fiachra.	**Ceart**
2. Seo iad mo páistí, Eoin agus Eimear.	**Mícheart**
3. Seo í mo bean chéile, Sailí.	**Mícheart**
4. Seo iad mo dheartháireacha, Fionn agus Liam.	**Ceart**
5. Seo í mo máthair Niamh.	**Mícheart**

20

©GaeilgegoDeo 2023

Freagraí - Ceart nó mícheart A

6. Seo í mo deirfiúr Máire. **Mícheart**
7. Seo é mo dheartháir Seán. **Ceart**
8. Seo iad mo thuismitheoirí, Síle agus Colm. **Ceart**
9. Seo í mo iníon Ciara. **Mícheart**
10. Seo é mo mac Liam. **Mícheart**

21

Ceart nó Mícheart B

- Éist liom ag léamh abairtí.
- An bhfuil siad ceart nó mícheart?
- Cuir ciorcal timpeall ar an bhfreagra ceart agus scríobh i gceart é.
- Mar shampla: 1. Mícheart – mo dheirfiúr.
- Ansin, léigh amach na habairtí os ard arís ag diriú isteach ar an bhfuaimniú ceart.

22

Ceart nó Mícheart B

1. Seo í mo (deirfiúr) Máire.
2. Seo é mo (deartháir) Seán.
3. Seo iad mo (tuismitheoirí), Síle agus Colm.
4. Seo í mo (iníon) Ciara.
5. Seo é mo (mac) Liam.

23

©GaeilgegoDeo 2023

Ceart nó Mícheart B

6. Seo é mo (athair) Fiachra.
7. Seo iad mo (páistí), Eoin agus Eimear.
8. Seo í mo (bean chéile), Sailí.
9. Seo iad mo (deartháireacha), Fionn agus Liam.
10. Seo í mo (máthair) Niamh.

24

Freagraí - Ceart nó mícheart B

1. mo deirfiúr	**Mícheart**	mo dheirfiúr
2. mo dheartháir	**Ceart**	mo dheartháir
3. mo thuismitheoirí	**Ceart**	mo thuismitheoirí
4. Mo iníon	**Mícheart**	m'iníon
5. mo mac	**Mícheart**	mo mhac

25

Freagraí - Ceart nó mícheart B

6. m'athair	**Ceart**	m'athair
7. mo páistí	**Mícheart**	mo pháistí
8. mo bean chéile	**Mícheart**	mo bhean chéile
9. mo dheartháireacha	**Ceart**	mo dheartháireacha
10. mo máthair	**Mícheart**	mo mháthair

26

©GaeilgegoDeo 2023

27

Bileog
Grianghraif den teaghlach

28

Grianghraif den teaghlach

- Féach ar an mbileog **Grianghraif den teaghlach** arís.
- Éist liom ag léiriú conas baill den teaghlach a chur in aithne:

29

©GaeilgegoDeo 2023

Grianghraif den teaghlach

Mise Ciara

- *Seo iad mo thuismitheoirí, Máire agus Seán.*
- *Seo í mo dheirfiúr, Lorna.*
- *Seo é mo dheartháir, Colm.*
- *Seo é m'fhear céile, José.*
- *Seo iad mo pháistí, José-Angel agus Orlagh.*

30

Grianghraif den teaghlach

- Tá tú chun úsáid a bhaint as an mbileog seo chun an foclóir atá agat anois a chleachtadh: níl gach focal agat ar gach duine sa teaghlach go fóill ach ná bí buartha faoi sin ag an bpointe seo.
- *Seo é do theaghlach.*
- *Inis dom faoi do theaghlach.*

31

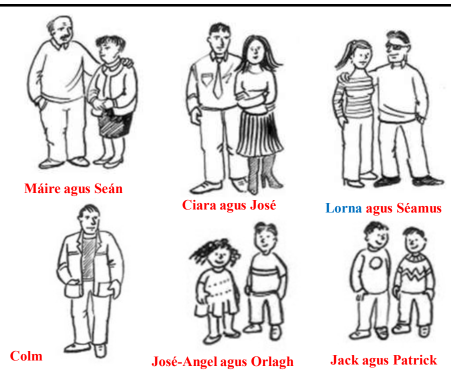

Tusa Lorna. Inis dom faoi do theaghlach.

32

©GaeilgegoDeo 2023

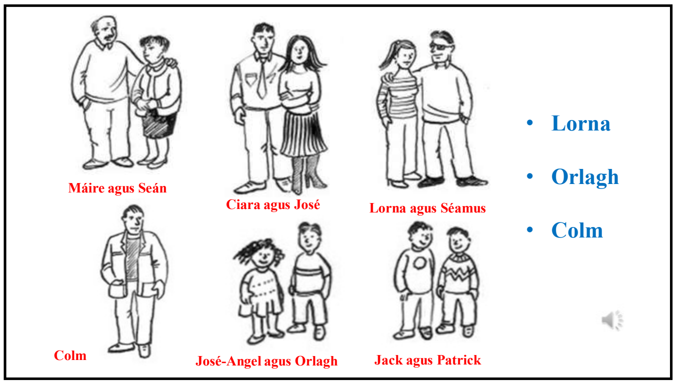

33

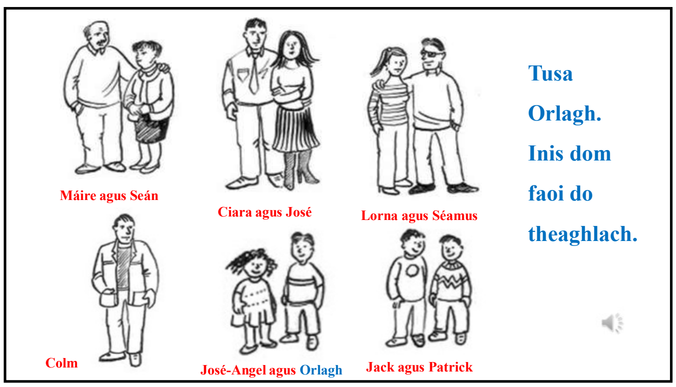

34

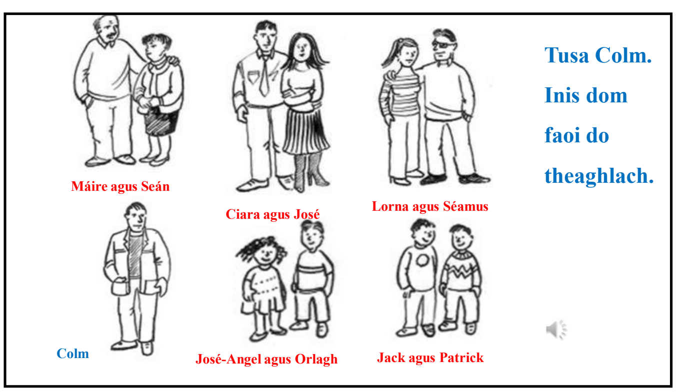

35

©GaeilgegoDeo 2023

10 Ag cur ball éagsúil den teaghlach in aithne

- **Le múineadh:**
- Conas baill éagsúla den teaghlach a chur in aithne agus an aidiacht shealbhach *mo agus do.*

36

©GaeilgegoDeo 2023